GROENLAND DOELWIT

HET ATLANTISCH PROTOCOL

DE NOORDSE PROTOCOLLEN
BOEK 4

JOHN ERIKSEN

Colofon

Opmerking: De personages en gebeurtenissen in dit boek zijn fictief. Eventuele overeenkomsten met bestaande personen, levend of dood, berusten op toeval.

Groenland Doelwit
De Noordse Protocollen – Deel 4

Copyright © 2026 John Eriksen, Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Omslagfoto: Nick Russil / Unsplash

Redactie: Edition Svanen / Friedrich Steindorf

Uitgeverij Edition Svanen
K. Sewekow
Droste-Hülshoff-Str. 35
22609 Hamburg, Duitsland
www.john-eriksen.net

Eerste druk: 2026
ISBN: 978-94-03956-992 (e-book)

NUR: 305 (Thriller) / 340 (Misdaadroman)

Disclaimer: De meningen en feiten in dit boek zijn die van de auteur en weerspiegelen niet noodzakelijk die van de uitgever. De auteur en uitgever aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolledigheden.

INHOUD

	Blauwe gloed	9
1.	Vlucht	35
2.	De Elbe	57
3.	Resolutie EU-MS-2027-15	87
4.	Eiríkur Magnússon	113
5.	Evolutie	137
6.	Dertig meter	153
7.	Ijsland	177
8.	Versterking	203
9.	Onzichtbaar	239
10.	Convergentie	259
11.	Vier weken	287
12.	Project Omega	307
13.	Instabiliteit	321
14.	Qeqertarsuaq	331
15.	De waarschuwing	355
16.	Black-out	377
17.	De golf	389
18.	Thames Barrier	403
19.	Ten westen van Groenland	421
20.	Sneeuw	437
	De Noordse Protocollen	443
	Gratis boek "Skagen Doelwit"	445

PERSONAGES

Hoofdpersonages

Amelia Wiedner (geboren Thompson) – Canadese marien bioloog; ontdekker van het Thompson-complex; EU-adviseur voor mariene ecosystemen; echtgenote van Erik
Erik Wiedner – Onderzoeksjournalist, inmiddels EU-adviseur voor maritieme aangelegenheden; getrouwd met Amelia
Kapitein Hendrik Vos – Nederlandse kapitein van het zeilschip Willem van Oranje; ervaren zeeman die de Atlantische Oceaan bevaart
Jake Morrison – Amerikaanse piloot van een Douglas DC-3; voormalig piloot bij de Amerikaanse luchtmacht; smokkelt vluchtelingen
Maria Santos – Voormalig redactieassistent bij de Miami Herald; aankomend milieujournalist
James Walker – Britse inlichtingenofficier; voorheen werkzaam bij de National Crime Agency (NCA), nu bij Europol; coördineert onderzoeken naar maritieme criminaliteit en bedreigingen voor het milieu
Eiríkur Magnússon – IJslandse reder en exploitant van een lithiummijn in Groenland; scheepseigenaar van de derde generatie die door de crisis rond het Thompson-complex op de rand van een faillissement staat
Kristín Magnússon – Echtgenote van Eiríkur; ziet hoe hij steeds verder ten prooi valt aan obsessie en wanhoop
Detlev Klüver – Speciaal VN-gezant voor maritieme veiligheid; voormalig minister-president van Sleeswijk-Holstein; behartigt de belangen van de scheepvaart in het noordpoolgebied
Dr. Astrid Haugen – Noorse marien bioloog aan de Noorse Universiteit voor Wetenschap en Technologie (NTNU) in Trondheim; staat aanvankelijk sceptisch tegenover het onderzoek naar het Thompson-complex
Aput Inuk – Groenlandse visser uit Qeqertarsuaq; milieuactivist die zich verzet tegen Magnússons mijnbouwactiviteiten; vader van Malik
Freya Jensen – Voormalige partner van Erik; milieuactivist

Bijfiguren

Gunnar Helgason – Manager van Magnússons lithiummijn in Groenland

Commissaris Jürgen Brenner – Duitse politiecommissaris, gespecialiseerd in financieel-economische criminaliteit

Isabelle Dumont – Belgische diplomaat in het kabinet van de voorzitter van de Europese Commissie

Dr. Willem Hendriks – Ambtenaar bij het directoraat-generaal Milieu van de Europese Commissie; verstrekt vertrouwelijke informatie over Magnússon

Margarethe Sørensen – Deense klimaatwetenschapper; heeft een liefdesrelatie met Klüver

»De toekomst is niet wat ze ooit was.«

PAUL VALÉRY, »VARIÉTÉ«

BLAUWE GLOED

Op de Noord-Atlantische Oceaan, in de nabije toekomst

Aan boord van de trawler Hafnarfjörður hield Jónas Thorvaldsson het stuurwiel stevig vast, terwijl het eerste daglicht zich langs de horizon aftekende. De composietromp kraakte onder het gewicht van de zware netten; de dieselmotor bromde in een gelijkmatig ritme. Het radarscherm liet alleen de vertrouwde echo's zien: een paar andere trawlers op twintig tot dertig zeemijl afstand. In het water waren verder slechts kwallen te zien, wat drijvend afval en misschien, in de verte, een walvis.

Toen viel zijn oog op een stip.

Die verscheen aan de linkerkant van het radarscherm en bewoog veel te snel om van een vissersboot of een vrachtschip te zijn. Jónas bleef hem volgen terwijl hij een slok uit zijn thermosbeker nam. De stip bleef op dezelfde koers – recht op hen af. Hij zette de beker neer en pakte zijn verrekijker.

In de verte onderscheidde hij de contouren van een oorlogsschip. Meer dan een silhouet kon hij niet zien: geen naam, geen herkenningsteken, alleen de twee boordlichten die in de schemering brandden, rood aan bakboord en groen aan stuurboord. Het schip veranderde niet van koers. Jónas schakelde de marifoon in. "Onbekend schip op

koers nul-vier-vijf, hier de Hafnarfjörður. Bevestig uw positie en geef uw intenties door."

Er kwam geen antwoord.

Hij herhaalde zijn oproep. "Onbekend schip, hier de Hafnarfjörður. Antwoord alstublieft. Wij zijn een vissersvaartuig en hebben onze netten uitgezet. Wijzig uw koers. Doe dat onmiddellijk."

Het bleef volkomen stil.

De torpedobootjager kwam steeds dichterbij. Jónas draaide het stuurwiel haastig naar bakboord om de afstand tussen de schepen te vergroten. De Hafnarfjörður reageerde op het roer, maar de jager bleef zijn koers volgen. Nog vijfhonderd meter, toen vierhonderd, toen driehonderd. Een ogenblik later was het schip bij hen.

Het kolossale schip raasde langs de trawler, zo dichtbij dat Jónas de hoekige contouren van de geschuttorens kon onderscheiden. De hekgolf van de jager sloeg vervolgens met volle kracht tegen de vissersboot. De composietromp kreunde en de kabels van de netten kwamen onder maximale spanning te staan. Jónas klemde zich vast aan het stuurwiel. De Hafnarfjörður werd door de golven heen en weer geslingerd terwijl de jager voorbijgleed: twee lichten, geen enkel hoorbaar teken van leven aan dek, geen bericht over de marifoon. Alleen het doffe gedreun van de motoren drong tot hem door en leek het zeewater te laten trillen.

Hij wilde net opgelucht ademhalen toen hij het zag.

Achter de jager breidde zich iets uit in het water. Het was geen plankton, evenmin een weerspiegeling van het ochtendlicht. Een blauwachtige flikkering scheen door het zeewater heen en leek het oorlogsschip te volgen, steeds op een zekere afstand. De gloed was niet gelijkmatig, maar veranderde voortdurend van intensiteit, alsof hij met een ademhaling meebewoog. Een ogenblik lang was Jónas ervan overtuigd dat wat daar oplichtte, wist dat hij ernaar keek.

Hij bleef staren naar de plek waar de flikkering langzaam wegtrok. Met zijn handen nog altijd stevig om het stuurwiel geklemd, schakelde hij de marifoon uit.

Erik Wiedner stond bij het raam van hun hut en keek uit over het eindeloze wateroppervlak van de Noord-Atlantische Oceaan. De

golven rolden in lange, regelmatige bewegingen onder het schip door. Meeuwen vlogen met hen mee en lieten zich dragen door de opwaartse luchtstromen langs de grote zeilen. "Vier dagen", mompelde Erik, "en ik ben er nog steeds niet aan gewend."

Amelia kwam naast hem staan. "Zoveel water. Zo'n onmetelijke ruimte."

"In Alberta strekte de prairie zich uit tot aan de horizon. Die is net zo eindeloos als de zee."

"Toch is dit anders. Dit beweegt. Dit leeft."

Erik draaide zich naar haar om en keek hoe ze de flessen voor haar watermonsters in een gevoerde koffer rangschikte: twintig lege glazen flessen, elk voorzien van een etiket met coördinaten en tijdstippen. De insulinepomp aan haar riem liet een korte klik horen, een geluid waarmee hij in de jaren van hun samenzijn vertrouwd was geraakt.

"Heb je er spijt van?" vroeg hij. "Dat we Edmonton hebben verlaten en nu onderweg zijn naar Europa?"

Amelia ging op de smalle kooi zitten en keek naar de flessen waarmee ze bezig was. "Om de dag", gaf ze met een glimlach toe, terwijl ze een van de flessen dichtdraaide. "Maar op de andere dagen denk ik dat we de juiste keuze hebben gemaakt. Die uitnodiging uit Europa bood ons een kans die we niet konden laten lopen."

"Europa's vooraanstaande deskundigen op het gebied van de mariene biologie", citeerde Erik uit de officiële brief. "James Walker heeft zich met die aanbeveling werkelijk voor ons ingespannen."

"Hij weet wat we hebben bereikt." Amelia bracht haar uitrusting met de efficiëntie van jarenlange ervaring op orde. "Ook al heeft die erkenning nogal lang op zich laten wachten."

Erik knikte. Jaren na Stavanger golden ze nog steeds als de belangrijkste deskundigen ter wereld op het gebied van het Thompson-complex: een reputatie die ze nooit hadden nagestreefd, maar die hun werk wel rechtvaardigde.

"Alles verandert." Amelia keek door de patrijspoort naar de golven die voorbijtrokken. "De vraag is alleen of het er beter van wordt."

Ze hadden het getroffen met hun overtocht. Vanuit Edmonton waren ze met de trein naar Montreal gereisd. De omstandigheden waren de afgelopen jaren ingrijpend veranderd. Waar de treinen vroeger drie keer per week reden, reden ze nu drie keer per dag. Erik

wist dat de buitensporig hoge brandstofprijzen een uitbreiding van de spoorcapaciteit in heel Canada noodzakelijk hadden gemaakt.

In Montreal hadden ze bij het kantoor van de Nederlandse rederij hun tickets kunnen ophalen en waren ze aan boord gegaan van de "Willem van Oranje", die aan de Grand Quai du Port de Montreal lag. Vervolgens waren ze via de Sint-Laurensrivier de Atlantische Oceaan opgevaren.

"Ik verheug me erop om samen met jou weer naar Hamburg te gaan", zei Erik, terwijl hij Amelia's hand pakte. "De Elbe, de Michel – ›de koers is altijd goed‹."

Amelia lachte. Ze wist hoe graag Erik Hans Albers citeerde. "Nou, vooral de Elbe en de ligplaatsen in de City-Sportboothaven zijn ons allebei goed bekend", antwoordde ze, met hun laatste bezoek van enkele jaren geleden in gedachten. "Denk je dat de stad nog steeds dezelfde is?"

"Vast niet. Maar Hamburg houdt al achthonderd jaar stand als haven- en handelsstad." Erik kneep in haar hand. "Een paar jaar politieke onrust zullen de stad niet blijvend ontwrichten."

Een zacht geklop op de deur van hun hut onderbrak het gesprek. "Binnen", riep Erik.

Een lange man met grijs haar en een baard kwam de hut binnen. Zijn donkerblauwe kapiteinsjas met messing knopen was zichtbaar versleten, maar zag er verzorgd uit. "Ik ben kapitein Vos." Hij schudde hen een voor een de hand. "Neemt u me niet kwalijk dat ik u stoor. Na vier dagen werd het tijd dat ik me eindelijk persoonlijk kwam voorstellen."

"Erik Wiedner. Dit is mijn vrouw Amelia." Erik voelde de stevige handdruk van iemand die zijn werk op zee deed. "Hartelijk dank voor deze mooie hut."

"Graag gedaan. Hoe bevalt de oversteek u tot nu toe?"

"Hij is rustiger dan ik had verwacht", antwoordde Amelia terwijl ze haar monsterkoffer sloot. "En we varen harder dan ik had gedacht. Hoe krijgt u dat met een zeilschip voor elkaar?"

Vos glimlachte; zijn trots was onmiskenbaar. "Dankzij de moderne techniek. Maar buiten kan ik u beter laten zien hoe dat werkt. Heeft u zin in een rondleiding?"

"Heel graag." Erik pakte zijn winddichte jas. "We willen uw schip graag van dichtbij bekijken."

Ze volgden kapitein Vos naar het dek. De frisse Atlantische wind kwam hun tegemoet en de "Willem van Oranje" sneed soepel door de twee meter hoge golven. Al sinds ze voor de Canadese kust de oceaan op waren gevaren, merkte Erik hoe anders dit schip aanvoelde dan conventionele schepen. De planken onder zijn voeten leken verend mee te geven, alsof het dek voortdurend op zijn bewegingen reageerde. Zelfs de reling voelde warm aan, ondanks de koele lucht boven zee.

"Dit is een ongebruikelijk materiaal", merkte Amelia op. Ze knielde om het dek van dichterbij te kunnen bestuderen.

"Noors eikenhout, versterkt met Duitse koolstofvezels", antwoordde Vos. Hij boog zich voorover en streek met zijn hand over het hout. "Mijn grootvader voer op houten schepen voor de Nederlandse kust. Mijn vader heeft zijn hele werkzame leven op conventionele stalen schepen gevaren. En nu vaar ik onder zeil op een schip dat van composietmaterialen is gebouwd."

Erik bekeek het dek aandachtiger. Tussen de natuurlijke houtvezels liepen dunne, zwarte aders die samen een fijn vertakt netwerk vormden. Afhankelijk van de lichtinval glansde het materiaal goudkleurig, bruin of bijna zwart. "Dat is nogal een omschakeling. Zo'n nieuw schip zal behoorlijk kostbaar zijn geweest, lijkt me."

"De omstandigheden veranderen", antwoordde Vos. "Wie zich niet aanpast, kan op den duur niet meer concurreren."

"Niet meer concurreren?" vroeg Amelia, terwijl ze naar hem opkeek.

"Zoals u weet, tast het zoute water de schepen steeds sterker aan. De corrosie neemt toe." Vos koos zijn woorden met zorg. "Traditionele materialen gaan niet meer zo lang mee als vroeger."

Erik herkende die voorzichtige manier van formuleren uit gesprekken waarin gevoelige onderwerpen ter sprake kwamen. "En composietmaterialen zijn daar beter tegen bestand?"

"Tot nu toe wel. Alleen …" Vos aarzelde even. "Het project was bijna gestrand doordat we niet aan de juiste computerchips konden komen. Voor de navigatiesystemen gold een wachttijd van twee jaar."

"Problemen met de levering?" Amelia leek er niet van op te kijken.

"De gebruikelijke moeilijkheden." Vos maakte een vaag gebaar

waarmee hij het onderwerp leek te willen afdoen. “De wereldwijde toeleveringsketens zijn inmiddels bijzonder ingewikkeld geworden.”

Erik begreep waarop hij doelde. De VS beheersten inmiddels een groot deel van de internationale handel in chips, en de politieke spanningen lieten zich ook bij civiele projecten voelen.

“Maar verder functioneert alles uitstekend”, vervolgde Vos snel. Hij wees omhoog, naar de zeilen die zich boven hen ontvouwden. “Kijkt u maar eens.”

Erik volgde zijn blik. De zeilen zagen er anders uit dan alles wat hij kende: ze lieten licht door, waren bijna transparant en veranderden voortdurend van vorm door een opeenvolging van uiterst kleine aanpassingen. “Indrukwekkende techniek”, merkte Erik op.

“Techniek die we nodig hebben”, corrigeerde Vos. “Zeker met de huidige brandstofprijzen en de moeilijkheden die we ondervinden bij het verzekeren van traditionele schepen.”

Een grotere golf kwam op hen af, minstens drie meter hoog, met wit schuim op de kam. Erik zette zich instinctief schrap, maar de “Willem van Oranje” gleed er zonder moeite overheen. Het composietmateriaal gaf mee onder de druk van het water, de zeilen pasten zich aan de veranderde windrichting aan en het schip rolde rustig over de golfkam.

“Hoe reageert een stalen schip op zulke golven?” vroeg Amelia, terwijl ze volgde hoe de volgende golf onder hen door rolde.

“Het biedt meer weerstand en geeft minder mee.” Vos controleerde zijn instrumenten met een vanzelfsprekend gebaar. “Staal verzet zich tegen de druk van het water. Composietmateriaal past zich eraan aan. Dat klinkt verstandig, totdat u merkt dat we telkens twintig procent aan efficiëntie verliezen wanneer de besturingssystemen een fout maken. En dat gebeurt, onder ons gezegd, nogal vaak.”

“Toch houden we er een behoorlijke snelheid in”, stelde Erik vast.

“Dat klopt, en we hebben minder last van trillingen en lawaai.” Vos nam hen mee naar de achtersteven, waar uit een nauwelijks zichtbare schoorsteen dunne slierten damp kwamen. “Als er geen wind staat, nemen de waterstofbrandstofcellen het over. Ze werken geruisloos en stoten alleen waterdamp uit.”

“En is dat systeem betrouwbaar?” vroeg Amelia.

“We varen er nu achttien maanden mee, zonder grote problemen.” Vos klopte op een steunbalk. De klank was warm en gedempt, heel

anders dan de metaalachtige nagalm van staal. “We moesten wel wennen aan andere onderhoudsintervallen. We hadden andere reserveonderdelen nodig en moesten met andere leveranciers gaan werken.”

“U heeft kennelijk veel vertrouwen in de techniek aan boord”, merkte Erik op.

“O ja, dat kunt u gerust zeggen. Dit behoort tot het beste wat de moderne scheepsbouw op dit moment te bieden heeft.”

“Dus kunnen we met behulp van die techniek al onze problemen oplossen? Is dat werkelijk zo?” Erik keek Vos ernstig aan.

De kapitein zuchtte. “Goed, u bent journalist. Dat had ik kunnen weten. Ik wilde u de gebruikelijke rondleiding voor passagiers geven, maar daarmee neem ik u kennelijk niet voor me in.”

“Niet helemaal”, gaf Erik toe, al kon hij een glimlach niet onderdrukken.

“Het was verdomd moeilijk om dit schip te bouwen. Ik heb momenten gehad waarop ik dacht dat het nooit af zou komen. De Holland America Line wilde het hele project al afblazen.”

“Daar had ik destijds over gelezen.”

“Maar ze hadden iets nodig. Een symbool dat duidelijk maakte dat de scheepvaart verder kon, ook zonder de conventionele scheepsbouw waarop ze altijd had vertrouwd.”

“En toen kwamen de subsidies in beeld”, vulde Erik aan.

“Precies. U kent het verhaal. De EU heeft dit project gefinancierd zonder zich om het financiële rendement te bekommeren. Ze wilden een symbool dat Europa en Canada met elkaar verbond. En dat hebben ze gekregen.”

“En maakt de techniek die verwachtingen ook waar?”

“We onderhouden een regelmatige verbinding tussen de continenten.” Vos zweeg even en keek naar de zeilen. “Maar als u de techniek daarboven bedoelt … die is verdomd kwetsbaar. Ik heb talloze dagen meegemaakt waarop we niet onder zeil konden varen omdat de computers waren uitgevallen.”

Erik keek verrast op. Hij voelde een lichte trilling in het dek: de besturingssystemen van de zeilen waren bezig zichzelf opnieuw te kalibreren. Het gebeurde alweer. “Hoe vaak komt dat voor?” vroeg hij.

Vos vertrok zijn gezicht. “Veel te vaak. De software denkt dat ze meer verstand van de wind heeft dan de wind zelf. Dat is niet zo. Maar

de EU betaalt niet voor reservesystemen die je met de hand kunt bedienen, omdat de schepen er hypermodern uit moeten zien. Daar heeft de politiek zich dus weer mee bemoeid."

Erik glimlachte flauwtjes. "Dus moeten we allemaal maar blijven improviseren."

"Dat hebben we altijd al moeten doen", zei Vos. "En die geweldige waterstofaandrijving die ik u net liet zien? Soms verlang ik naar een doodgewone dieselmotor. Het nieuwe systeem werkt, zeker, maar haalt niet het vermogen dat ons is beloofd. Bij harde wind en sterke stroming schiet het vermogen soms tekort."

"Is dat werkelijk zo?"

"Tot nu toe hebben we ons uit elke situatie weten te redden. Maar soms heb ik het gevoel dat de scheepvaart vroeger veiliger was. Betrouwbaarder, en we kwamen vaker op tijd. Enfin, nu weet u hoe we er in werkelijkheid voor staan. Ik hoop dat u dit niet meteen in een artikel verwerkt …"

"Maakt u zich geen zorgen. Ik zal u alleen met uw toestemming citeren."

"Dat stelt me gerust." Een zachte gongslag klonk over het schip. Vos keek op zijn horloge, een mechanische Rolex Submariner die zichtbaar had geleden onder de jarenlange blootstelling aan de zoute zeelucht.

"Dat is het sein dat het diner wordt geserveerd. Gaat u vooral naar de eetzaal; daar kunt u kennismaken met de andere passagiers." Hij glimlachte. "Het zijn interessante mensen. Ze hebben allemaal hun eigen verhaal, hun eigen redenen om naar Europa te gaan."

Erik en Amelia wisselden een blik. "En u, kapitein? Vaart u zelf graag op deze route?"

"Ik vaar waar ik nodig ben." Vos keek uit over het water, dat langzaam donkerder werd. "Tegenwoordig kun je je niet steeds afvragen wat je graag zou doen. Je doet wat nodig is om je bestaan veilig te stellen."

Na het eten schoof Erik zijn koffiekop opzij en stond hij op van tafel in het scheepsrestaurant. "Heb je nog zin in een drankje?"

"Graag." Amelia kwam overeind en volgde hem door een smalle gang naar de bar aan boord.

De ruimte was kleiner dan hij had verwacht, met houten lambrisering langs de wanden en lampen die een warm, aangenaam licht verspreidden. Erik leunde tegen de gepolijste mahoniehouten bar, waarvan het zorgvuldig geschuurde oppervlak volkomen glad aanvoelde.

"Wat mag ik voor u inschenken?" De barman was een pezige man van een jaar of veertig, met grijs haar dat strak naar achteren was gekamd en met gel in model werd gehouden. Achter de bar bewoog hij zich soepel, met de trefzekerheid van iemand die zijn vak verstond; zijn accent was onmiskenbaar Nederlands.

"Een gin-tonic, alstublieft." De barman pakte een ijstang en legde een paar ijsblokjes in een longdrinkglas. "En voor mijn vrouw …"

"Een wodka-lemon." Amelia ging op een van de gestoffeerde barkrukken zitten en bekeek de collectie flessen achter de bar. "U heeft een mooie selectie staan."

"Hartelijk dank." De barman glimlachte, zichtbaar trots op het compliment. "Henning van Aalst. Ik beheer deze bar sinds het schip van stapel liep." Voor Amelia's drankje sneed hij de citroen in volmaakt gelijkmatige schijfjes. "Is dit de eerste keer dat u met ons meevaart?"

"Ja, van Montreal naar Amsterdam." Erik nam een slok van zijn gin-tonic. "Die heeft u uitstekend gemixt."

Aan het andere uiteinde van de bar zat een vrouw alleen, met een glas barnsteenkleurige drank voor zich. Ze was elegant gekleed, begin zestig, met zilvergrijs haar dat in een onberispelijke bob was geknipt. Een zijden Hermès-sjaal lag losjes om haar schouders, maar ze zag er uitgeput uit. Ze bleef in haar glas staren, alsof daarin een antwoord te vinden was.

"Neemt u me niet kwalijk", zei ze met een Brits accent, terwijl ze opkeek. Haar bruine ogen hadden een intelligente uitdrukking; de rimpels eromheen tekenden de zorgen die haar bezighielden. "Bent u ook passagier op dit schip?"

"Erik Wiedner, en dit is mijn vrouw Amelia." Erik hief zijn glas als groet.

"Marie Dupont." Ze schoof een barkruk dichter naar hen toe. "Uit Brighton. Normaal gesproken leg ik dit traject per vliegtuig af, maar

…" Ze maakte een onbestemd handgebaar. "De omstandigheden zijn veranderd."

"Door de prijzen van de vliegtickets?" Amelia nam een slok van haar wodka-lemon.

"Dat speelt ook mee." Dupont nipte van haar glas. "Ik handel in kunst, voornamelijk in Franse impressionisten. Of liever: ik handelde erin. Het wordt allemaal … ingewikkeld."

Van Aalst luisterde zonder zich op te dringen. "Het zijn moeilijke tijden voor de internationale handel", merkte hij terloops op.

"Europa en Groot-Brittannië zijn in elk geval weer wat nader tot elkaar gekomen. Al is het maar een klein beetje", zei ze.

Een man die met een laptop aan de tafel bij het raam zat, keek op. Hij was jonger, halverwege de dertig, en Erik zag hoe tenger hij was, met de houding van iemand die het grootste deel van zijn tijd achter een computer doorbracht. Zijn kleding was duur, maar zat slordig: vermoedelijk een softwareontwikkelaar die goed verdiende, dacht Erik, en weinig gevoel voor stijl had. Donkere kringen onder zijn ogen wezen op stress of slaapgebrek.

"Pardon, begrijp ik het goed dat u het heeft over kunsthandel tussen Europa en Amerika?" Hij klapte zijn laptop dicht en kwam naar hen toe. "Jan van der Berg, uit Amsterdam. Ik werk in de softwareontwikkeling."

Zonder dat hij erom hoefde te vragen, schonk Van Aalst een glas water voor hem in. "Wilt u uw gebruikelijke wodka, meneer Van der Berg?"

"Vandaag maar niet." Van der Berg kwam bij hen zitten. "Alleen water, dank u wel."

Erik merkte hoe vertrouwd de twee met elkaar omgingen. "Kent u elkaar al langer?"

"Meneer Van der Berg vaart geregeld met ons mee", legde Van Aalst uit. "Altijd op hetzelfde traject: van Amsterdam naar Montreal en vervolgens weer terug."

"Voor uw werk?" vroeg Amelia.

"Nu niet meer." Van der Berg nam een flinke slok water. "Vroeger wel. Vijf jaar lang heb ik software ontwikkeld voor Amerikaanse logistieke bedrijven. Toen werd ineens alles ›van belang voor de nationale veiligheid‹."

Dupont knikte begrijpend. "Bij mij ging het om de verzekeringen."

Ze draaide haar cognacglas tussen haar vingers, een nerveuze gewoonte die Erik meteen opviel. “Mijn grootvader richtte onze galerie in Bath op in 1952. Mijn vader breidde de zaak uit en legde zich toe op de verkoop aan Amerikaanse verzamelaars.”

“Een dynastie van kunsthandelaren”, merkte Amelia op.

“Dat zijn we geweest.” Duponts stem kreeg een bittere klank. “Trois générations pour construire, une pour détruire. Drie generaties om op te bouwen, één om te vernietigen.”

Van Aalst zette een schaaltje olijven op de bar. “Mag ik vragen wat er precies is gebeurd?”

“Mijn belangrijkste klant, Robert Carlisle uit Boston, die al dertig jaar Franse impressionisten verzamelt, heeft drie aankopen met een totale waarde van achthonderdduizend euro geannuleerd.” Dupont pakte een olijf en bekeek die met de aandacht die ze anders aan een kunstwerk zou besteden. “Te riskant, zegt hij. Het transport zou niet meer te verzekeren zijn.”

“Dat hoor ik vaker”, zei Van Aalst, terwijl hij tegen de achterwand van de bar leunde. “Veel passagiers komen met vergelijkbare verhalen. Zakelijke activiteiten die eenvoudigweg niet langer mogelijk zijn.”

Van der Berg knikte. “Mijn software voor de routeplanning van vrachtwagenvloten werd ineens aangemerkt als ›technologie voor tweeërlei gebruik‹. Bestemd voor civiele toepassingen, maar mogelijk ook bruikbaar voor militaire doeleinden.”

“Software die voor bestelwagens de beste route berekent?” Erik fronste zijn wenkbrauwen.

“Ja, precies die software. Die zou van strategisch belang zijn.” Van der Berg lachte, maar er klonk geen vrolijkheid in door. “Drie projecten werden stilgelegd, van de ene dag op de andere.”

Dupont zette haar glas neer. “Mijn probleem is eenvoudiger, maar voor mijn bedrijf even fataal. Wie wil tegenwoordig nog een Monet verzekeren voor een transport over de Atlantische Oceaan?”

“Hoeveel kost zo’n verzekering dan?” vroeg Amelia.

“Tot een derde van de waarde van het kunstwerk.” Dupont schudde haar hoofd. “Stelt u zich voor: voor een schilderij van zeshonderdduizend euro moet ik nog eens tweehonderdduizend euro aan verzekering betalen. Dat is economisch nauwelijks te verantwoorden.”

Van Aalst opende een fles mineraalwater en schonk de glazen bij. “Een passagier vertelde me dat Lloyd’s of London inmiddels buiten-

sporig hoge premies vraagt voor scheepsverzekeringen. Maar volgens hem kon het niet anders. Door de verliezen met stalen schepen houden de verzekeraars nauwelijks nog winst over."

"Dat kan ik me heel goed voorstellen", zei Erik.

"En wat denkt u van de vreemde dingen die zich op zee afspelen?" vroeg Amelia.

"Daar hebben wij ook het nodige over gehoord", zei Van der Berg.

"Wat bedoelt u daar precies mee?" Amelia boog zich naar hem toe.

"Schepen die in moeilijkheden komen. Motoren die het begeven en rompen die gaan lekken." Van der Berg sprak nu zachter.

Van Aalst pakte een glas en begon het te poetsen, met meer kracht dan nodig was. "Dat zijn niets anders dan geruchten."

"Is dat werkelijk zo?" Dupont keek de barman aandachtig aan. "U vaart geregeld op deze route. Wat ziet u daar op zee gebeuren?"

Van Aalst aarzelde even. "Ik zie minder schepen dan vroeger. En de schepen die nog wel varen …" Hij maakte een vaag gebaar naar hun omgeving. "Die zijn allemaal gebouwd zoals het schip waarop we nu zitten."

"Hoe bedoelt u?"

"Ze zijn van hout en nieuwe materialen gemaakt, niet van staal." Van Aalst zette een fles terug. "Het lijkt erop dat juist staal voor problemen zorgt."

Het gezelschap zweeg even. Door de grote ramen van de bar zagen ze hoe het avondlicht de Atlantische Oceaan een gouden glans gaf. Erik vond het een vredig en mooi gezicht, al ging er tegelijk een moeilijk te verklaren dreiging van uit.

Dupont knikte. "Mijn neef werkt bij een Franse rederij. In twee maanden tijd zijn hun schepen drie keer door Amerikaanse oorlogsschepen aan een inspectie onderworpen."

"Waar waren ze naar op zoek?" vroeg Erik, bij wie de journalist het overnam.

"Dat hebben ze niet verteld. Ze hadden het over technologietransfer, goederen voor tweeërlei gebruik en lading die van belang zou zijn voor de nationale veiligheid."

Van der Berg keek onrustig door de ramen naar buiten. "Mijn neef zegt dat de Amerikanen zich steeds agressiever gedragen. Het lijkt wel of ze ergens bang voor zijn."

"Waar zouden ze bang voor zijn?" Erik boog zich naar hem toe.

"Dat ze de controle over de zeeën verliezen", zei Van Aalst zacht. Hij sprak niet uit wat daaruit zou kunnen volgen, maar iedereen begreep waarop hij doelde.

"Verwacht u dat we tijdens deze oversteek problemen krijgen?" Amelia stelde de vraag die hen allemaal bezighield.

Van Aalst poetste hetzelfde glas nu voor de derde keer. "Ik hoop van niet. Maar er worden wel voorbereidingen getroffen."

"Wat voor voorbereidingen zijn dat dan?" Van der Berg klonk ongerust.

"Je bouwt een schip als dit. Misschien lukt dat op een dag zelfs zonder subsidies." Van Aalst zette het glas weg en pakte het volgende. "We varen hier op wat je een Airbus voor de zee zou kunnen noemen. En verder hopen we dat ze daarbuiten begrijpen wat in ieders belang is."

Dupont bestelde nog een cognac. "Hoe dan ook, tot nu toe hebben we een aangename avond gehad."

"Tot nu toe wel", beaamde Van der Berg, maar zijn blik bleef langs de horizon gaan.

Erik bestelde voor zichzelf en Amelia nog een drankje. Ze dronken langzaam en keken naar de weerspiegeling van de scheepslichten in de donkere golven. Er kwamen meer passagiers binnen, onder wie een Duits echtpaar en een Britse zakenman, en de bar vulde zich met gedempte gesprekken. Erik zag hoe onrustig de anderen om zich heen keken en werd ineens overvallen door de overtuiging dat wat daarbuiten op hen wachtte, hen uiteindelijk zou bereiken.

Terug in hun hut stond Erik weer bij de patrijspoort en keek uit over de nachtelijke zee. De Atlantische Oceaan was rustiger dan overdag; het water lag zwart en vrijwel spiegelglad onder de sterrenhemel. Het maanlicht trok zilveren banen over de golven, waardoor de aanblik iets vredigs kreeg, bijna iets romantisch.

"De andere passagiers lijken nogal nerveus", merkte Amelia op, terwijl ze voor het kleine spiegeltje in de hut haar haar borstelde. "Alsof ze verwachten dat er iets misgaat."

"Ze hebben de Amerikaanse marine niet zonder reden ter sprake

gebracht." Hij luisterde naar het aanhoudende ruisen van de golven. "Die politieke spanningen zijn in elk geval heel reëel."

"Denk je dat ze een passagiersschip zouden tegenhouden?"

"In internationale wateren? Officieel niet." Erik keek naar de heldere sterrenhemel. "Maar hoe wanhopiger ze worden, hoe ruimer ze het begrip ›officieel‹ lijken uit te leggen."

Een licht aan de horizon trok zijn aandacht en deed hem verstillen. Het lichtpatroon was te regelmatig, te gelijkmatig om toevallig te zijn. Het moest om een groot schip gaan; bij kleinere vissersvaartuigen zou duidelijker te zien zijn hoe ze met de golven op en neer bewogen. Amelia keek dezelfde kant op.

"Daar vaart iets", zei ze.

"Zeker weten." Erik keek toe hoe de lichten naderden. "En ze hebben kennelijk behoorlijk haast." Ze volgden een rechte lijn, met de nauwkeurigheid van een schip dat rechtstreeks op een bepaald doel afvoer.

"Het heeft veel weg van een marineschip", merkte Amelia op, nadat ze de lichten enkele minuten door de patrijspoort hadden gevolgd.

Erik dacht aan de waarschuwingen die ze hadden gehoord. "Misschien moeten we kapitein Vos hiervan op de hoogte brengen."

"Volgens mij weet hij het al." Amelia wees naar het dek boven hun hoofden, waar voetstappen en gedempte stemmen te horen waren. "De hele bemanning is in de weer."

De nachtelijke rust aan boord van de "Willem van Oranje" had inderdaad plaatsgemaakt voor gespannen bedrijvigheid. Bemanningsleden liepen over de dekken, portofoons kraakten en Erik hoorde hoe kapitein Vos met een rustige, besliste stem zijn bevelen gaf.

Ze trokken snel hun kleren aan en gingen naar het dek. Van de ontspannen overtocht was weinig meer over; de bemanning hield alles nauwlettend in het oog. Bij de stuurstand stond Vos met een verrekijker de naderende lichten te bekijken. Ook andere passagiers kwamen een voor een uit hun hutten, afgekomen op de ongebruikelijke drukte aan boord.

"Kapitein?" Erik liep naar hem toe. "Is er iets aan de hand?"

"Het zou inderdaad op een probleem kunnen uitdraaien." Vos gaf hem de verrekijker. "Er komt een schip recht op ons af. Het lijkt erop dat ze ons willen onderscheppen."

Door de verrekijker onderscheidde Erik het kenmerkende silhouet van een marineschip: een hoekige opbouw en de strakke, dreigende lijnen van een modern oorlogsschip. Het was geen enkele graad van zijn koers afgeweken. “Kunt u zien onder welke vlag het vaart?” vroeg Erik, terwijl hij de verrekijker teruggaf.

“Amerikaans”, bevestigde Vos. Hij wees naar het scherm van zijn navigatiesysteem. “Het is de USS Charleston. Ze ligt al twee uur op ramkoers met ons.”

“Wat willen ze van ons?” Ook Amelia hield het naderende schip in het oog.

“Daar zullen we zo wel achter komen.” Vos schakelde de marifoon in. “Maar in internationale wateren hebben ze hier in beginsel niets te zeggen.”

Marie Dupont kwam als een van de laatsten aan dek; de overige passagiers volgden haar. Iedereen keek nerveus naar het naderende schip. De ontspannen sfeer die in de bar had geheerst, was volledig verdwenen. “Hoe dichtbij zijn ze van plan te komen?” vroeg Dupont.

“Veel te dichtbij.” Vos controleerde zijn positie op het gps-scherm. “Ze dwingen ons in feite om stil te gaan liggen.”

De marifoon kraakte. Uit de luidspreker klonk een harde stem in Amerikaans Engels: “Handelsschip Willem van Oranje, hier de USS Charleston. Verminder uw snelheid en maak u gereed voor een inspectie.”

Vos pakte de microfoon. “USS Charleston, hier kapitein Vos. Wij bevinden ons in internationale wateren. Op welke rechtsgrond verlangt u dat wij ons laten inspecteren?”

“Verordening inzake maritieme veiligheid in de Noord-Atlantische Oceaan. Alle schepen worden gecontroleerd in verband met … mogelijke veiligheidsrisico’s.”

Erik en Amelia wisselden een blik. Geen van beiden had ooit gehoord van een “Verordening inzake maritieme veiligheid in de Noord-Atlantische Oceaan”. De aarzelende formulering wekte bovendien de indruk dat de spreker zijn verklaring ter plekke had moeten verzinnen.

“Wij vervoeren burgerpassagiers van Montreal naar Southampton en Amsterdam”, antwoordde Vos met weloverwogen kalmte. “Dit is een Europees schip, op weg naar Europa.”

"Begrepen. Niettemin bent u verplicht aan de inspectie mee te werken. Verminder onmiddellijk uw snelheid."

De lichten van het Amerikaanse oorlogsschip waren nu veel dichterbij; ook zonder verrekijker was het silhouet van de romp goed te herkennen. De USS Charleston was een indrukwekkend gezicht: meer dan honderdvijftig meter staal en techniek, voorzien van raketten en geschuttorens die dreigend oplichtten.

"Het is ze menens", mompelde Dupont. "Dit heeft niets van een routinecontrole."

Vos aarzelde. De "Willem van Oranje" tegenover een Amerikaans oorlogsschip: hij schudde zijn hoofd. Met duidelijke tegenzin gaf hij opdracht het vermogen te verminderen. De waterstofbrandstofcellen gingen stiller draaien en boven hun hoofden werden de automatische zeilen in de duisternis ingevouwen. "We hebben geen keuze", zei Vos tegen zijn passagiers. "Met een zeilschip kunnen we niets beginnen tegen een oorlogsschip."

De USS Charleston manoeuvreerde tot ze naast hen lag, op een parallelle koers. Erik onderscheidde militairen op het dek die felle schijnwerpers op de "Willem van Oranje" richtten. In dat harde licht kreeg het tafereel iets onwerkelijks, alsof alles zich op een toneel afspeelde.

"Willem van Oranje, maak u gereed om een inspectieteam aan boord te ontvangen. Stop de machines en houd uw positie."

"Ze willen bij ons aan boord komen", zei Van der Berg nerveus. "Zijn ze daartoe bevoegd?"

"Niet hier, in internationale wateren", antwoordde Erik. Maar hij dacht aan de gesprekken in de bar en aan de Amerikanen, die zich steeds agressiever gedroegen. Het recht gaf geen garantie tegen het gebruik van macht.

Vos schakelde de brandstofcellen helemaal uit. De "Willem van Oranje" lag nu zonder aandrijving in de deining en werd alleen nog door wind en stroming verplaatst. Vlak naast hen lag het Amerikaanse oorlogsschip, gevaarlijk dichtbij terwijl zij zelf nauwelijks meer konden manoeuvreren.

"USS Charleston aan Willem van Oranje. Het inspectieteam wordt overgezet. Maak een loopplank gereed voor het aan boord gaan."

"Begrepen." Vos bleef zakelijk klinken, al hoorde Erik hoeveel woede hij moest bedwingen. "We maken de loopplank gereed."

De schijnwerpers van de Charleston waren zo fel dat de sterren erboven nauwelijks nog zichtbaar waren. Erik zag een rubberboot te water gaan, met militairen in volledige gevechtsuitrusting aan boord. Ze stuurden zes gewapende mannen naar een passagiersschip waarop alleen burgers reisden.

"Dit staat in geen verhouding tot de situatie", fluisterde Dupont. "We zijn toch zeker geen terroristen."

"Voor hen zijn we Europeanen", antwoordde Van der Berg bitter. "Tegenwoordig lijken ze daar nauwelijks nog onderscheid tussen te maken."

De boot naderde de "Willem van Oranje". Erik bekeek de militairen aandachtig. Ze waren allemaal vrij jong en zichtbaar gespannen, met de nerveuze waakzaamheid van mannen die rekening hielden met moeilijkheden.

"Blijft u rustig", hield Vos zijn passagiers voor. "Werkt u mee, maar zeg niet meer dan nodig is. Dit is een poging om ons te intimideren, geen behoorlijke handhaving van de wet."

Amelia pakte Eriks hand stevig vast. "Ik heb hier geen goed gevoel bij."

Erik knikte. Er klopte iets fundamenteel niet aan de situatie. Dat kwam niet alleen door de twijfelachtige rechtsgrond, maar ook door de koortsachtige haast die de Amerikanen uitstraalden. Het was alsof ze niet op zoek waren naar smokkelwaar of terroristen, maar naar iets heel anders.

De boot kwam langszij bij de "Willem van Oranje". De eerste Amerikaanse militairen liepen de loopplank op en kwamen aan boord; hun zware laarzen dreunden op het composietdek. De officier die hen aanvoerde, met de rang van commander, keek wantrouwig om zich heen, alsof hij vijandelijk gebied betrad. "Commander Patterson, USS Charleston", stelde hij zich voor. Zijn stem klonk scherp en verried hoe gespannen hij was. "Dit schip wordt doorzocht op de aanwezigheid van gevaarlijke materialen."

"Om wat voor gevaarlijke materialen gaat het precies?" Vos bleef beleefd, maar zijn toon was kil.

Patterson aarzelde net iets te lang. "Materialen die onder de geheimhouding vallen. Technologietransfer. Voorwerpen die van belang zijn voor de nationale veiligheid."

Erik fronste zijn wenkbrauwen. Dit klonk niet eens meer als een gewone inspectie.

"Gaat u vooral uw gang", zei Vos. "Maar ik teken protest aan tegen deze schending van het internationale recht."

"Uw protest wordt vastgelegd." Patterson gebaarde zijn mannen dat ze konden beginnen. "Het onderzoek zal niet veel tijd in beslag nemen."

Terwijl de Amerikanen de "Willem van Oranje" stelselmatig doorzochten, zag Erik iets wat hem verontrustte. Rond de USS Charleston lichtte het water zwak blauw op, met een fosforescerende gloed die hij aanvankelijk voor de weerspiegeling van de maan op de golven had gehouden.

Ook Amelia had het gezien. Haar ogen werden groot toen ze het verschijnsel herkende dat haar zo vertrouwd was. "Erik", fluisterde ze, zo zacht dat hij haar nauwelijks verstond. "Kijk naar het water."

Met iedere minuut leek het licht uit de diepte aan kracht te winnen. Wat eerst de bleke weerspiegeling van de maan op de golven had geleken, pulseerde nu in herkenbare ritmes rond de USS Charleston. Erik kon zijn blik niet afwenden, hoe afschrikwekkend het ook was: de fosforescerende gloed tekende ingewikkelde patronen rond de stalen romp van het oorlogsschip.

Amelia kneep zo hard in zijn hand dat hij bijna terugdeinsde van de pijn. "We moeten hier weg", fluisterde ze met nadruk. "En wel onmiddellijk."

"Volgens mij weten we allebei wat dit is", zei Erik, terwijl hij haar blik naar de steeds fellere gloed volgde.

"Het is …" Amelia zocht naar een formulering waarvan commander Patterson de betekenis niet meteen zou doorgronden. "Biologische activiteit. Micro-organismen die hier actief zijn."

Erik begreep onmiddellijk wat ze bedoelde. In de jaren na Stavanger had Amelia geleerd haar woorden zorgvuldig te kiezen wanneer ze over haar ontdekking sprak. Het Thompson-complex, genoemd naar haar meisjesnaam, was zowel haar belangrijkste wetenschappelijke prestatie als de ontdekking die haar leven bleef belasten.

Ook commander Patterson zag de gloed. Hij onderbrak de doorzoeking en nam via zijn radio contact op met de Charleston: "Control, hier Inspection Team. We zien ongebruikelijke activiteit in het water rond jullie schip."

“Roger, Inspection Team. Wij nemen hetzelfde verschijnsel waar. De oorzaak is nog onbekend.”

Kapitein Vos kwam bij Amelia staan. “Mevrouw Wiedner, u bent marien bioloog. Hoe beoordeelt u wat we hier zien?”

Amelia keek onrustig naar de Amerikaanse militairen en vervolgens naar Vos. “Bioluminescentie van deze intensiteit wijst op zeer omvangrijke microbiële activiteit, in combinatie met bepaalde factoren in de omgeving.”

“Wat voor omgevingsfactoren?” Patterson had meegeluisterd en leek opeens veel minder belangstelling voor de doorzoeking te hebben.

“De watertemperatuur, het zoutgehalte en …” Amelia koos haar woorden zorgvuldig. “De aanwezigheid van bepaalde materialen in het water.”

De gloed rond de USS Charleston werd feller. Erik zag nu duidelijk hoe het blauwe licht zich rond de stalen romp van het oorlogsschip concentreerde, vooral ter hoogte van de waterlijn. De pulsaties waren niet willekeurig, maar volgden herkenbare patronen.

“Dat ziet er niet uit als een natuurlijk verschijnsel”, merkte Van der Berg op, die het water eveneens aandachtig bekeek.

“Het is wel een natuurlijk verschijnsel”, corrigeerde Amelia. “Maar een normaal verschijnsel is het niet.”

Een metaalachtig geknars klonk over het water. Iedereen draaide zijn hoofd naar de USS Charleston. Het grote oorlogsschip trilde zichtbaar en de schijnwerpers begonnen te flikkeren. “Control aan Inspection Team!” Uit Pattersons krakende radio klonk een dringende stem. “We hebben structurele problemen! De romp dreigt het te begeven!”

Patterson staarde naar de Charleston. De blauwe gloed had zich langs de hele zichtbare romp verspreid en pulseerde nu zo fel dat het licht zelfs het maanlicht overtrof. “Wat gebeurt daar in godsnaam?”

“Corrosie”, zei Amelia zacht. “Corrosie die zich uitzonderlijk snel voltrekt.”

“Dat is onmogelijk”, wierp Patterson tegen. “Dit is militair staal van de hoogste kwaliteit, dat een speciale behandeling heeft ondergaan.”

“Dat maakt geen verschil.” Amelia sprak nog steeds rustig, al hoorde Erik hoeveel moeite het haar kostte haar paniek te bedwingen. “Tegen dit verschijnsel helpt dat niet.”

De USS Charleston begon scheef te hangen. Aanvankelijk was het

nauwelijks te zien, maar al snel werd de helling duidelijker. Het oorlogsschip maakte slagzij naar stuurboord en door openingen in de romp stroomde water naar binnen. Het metaalachtige geknars werd luider: staal dat onder enorme druk begon te bezwijken.

"Mayday! Mayday!" De radioberichten van de Charleston kwamen vlak na elkaar. "USS Charleston aan alle stations! We zinken! Op plaatsen langs de hele romp stroomt ongecontroleerd water naar binnen!"

Pattersons team staarde ontzet naar het schip waarvan ze zojuist waren vertrokken. "Iedereen van boord!" De oproep dreunde uit de luidsprekers van de Charleston over het water. "We verlaten het schip! Iedereen in de reddingsboten!"

Kapitein Vos kwam onmiddellijk in actie. "Alle hens aan dek! Maak de reddingslijnen gereed! We gaan de opvarenden te hulp!"

"Te hulp? Daar, in dat spul?" Patterson wees naar het lichtgevende water om de Charleston.

"Uw mensen zijn aan het verdrinken", antwoordde Vos kortaf. Hij startte de brandstofcellen. "We moeten proberen hen te redden."

De "Willem van Oranje" kwam in beweging en voer op de zinkende Charleston af. Erik zag hoe de blauwe gloed op het composietschip reageerde: het licht trok zich terug en er ontstond een soort doorgang rond de romp van hout en koolstofvezels.

"Waarom valt het ons schip niet aan?" vroeg Dupont met een nerveuze stem.

"Omdat ons schip niet van staal is", antwoordde Amelia. "Het reageert specifiek op bepaalde legeringen van metalen."

Patterson staarde haar aan. "U weet precies wat dit is."

"Ja." Amelia keek naar de Charleston, die inmiddels gevaarlijk ver opzij hing. "Dit is een symbiose van bacteriën en kwallencellen, ontstaan doordat op grote schaal CO_2 in uitgeputte olievelden is geïnjecteerd."

"Bedoelt u een biologisch wapen?"

"Een ongeluk", corrigeerde Amelia. "Een onbedoelde evolutionaire ontwikkeling, veroorzaakt door de vernietiging van het milieu."

De USS Charleston kantelde steeds verder op haar zij. Mannen sprongen in het water; reddingsboten die overhaast te water werden gelaten, sloegen om. Met iedere vierkante meter staal die onder water verdween, werd de blauwe gloed intenser.

“Hoelang kunnen ze in het water overleven?” Erik keek naar de mannen die tussen de golven zwommen.

“Dat hangt van de omstandigheden af”, antwoordde Amelia. “Het organisme tast in de eerste plaats metaal aan. Voor mensen vormt het normaal gesproken geen gevaar.”

“Wat bedoel je met normaal gesproken?”

“We zien hier een nieuwe ontwikkeling. Het is agressiever dan alles wat we tot nu toe hebben waargenomen.” Amelia pakte een monsterkoffer die ze uit haar hut had meegenomen. “Ik moet monsters van dit water nemen.”

Kapitein Vos manoeuvreerde de “Willem van Oranje” tussen de overlevenden door. Voor de boeg week de blauwe gloed uiteen, in brede banen die voortdurend bewogen. Erik en de andere passagiers wierpen reddingslijnen naar de mannen in het water.

“Hierheen! Pak het touw vast!” Een van de passagiers riep naar een matroos die naar het schip zwom.

De jonge man, nauwelijks ouder dan twintig, greep de lijn vast met alle kracht die hij nog had. Zijn ogen stonden wijd open van ontzetting. “Het schip loste gewoon op”, zei hij toen ze hem aan boord hesen. “Het staal werd zo poreus als een spons.”

Ze bleven de overlevenden stelselmatig uit het water halen. Uiteindelijk wisten ze veertig mannen van de tweehonderdtachtig bemanningsleden uit zee te redden. Commander Patterson leek ernstig getraumatiseerd. De anderen zaten er zwijgend bij of mompelden zachtjes voor zich uit.

“Hoelang duurde het voordat uw schip gezonken was?” Erik hielp een officier uit het water.

“Acht minuten”, antwoordde de man, met zijn blik op de plek waar de Charleston zojuist was verdwenen. “Van de eerste tekenen van schade aan de romp tot het schip helemaal onder water lag. Acht minuten.”

Erik keek bezorgd om zich heen. Een torpedobootjager, honderdvijftig meter staal en techniek, was in acht minuten door een biologisch organisme vernietigd. Amelia vulde intussen met vaste, nauwkeurige bewegingen haar flessen met watermonsters. De blauwe gloed in de flessen was zo fel dat ze het glas met donkere doeken moest afdekken.

“Is het verschijnsel overal zo sterk?” Vos keek toe terwijl ze werkte.

"Nee. Hier is de concentratie uitzonderlijk hoog." Amelia draaide nog een fles dicht. "Waarschijnlijk zijn we naar deze plek toe gelokt."

"Hiernaartoe gelokt? Door een micro-organisme?"

"Door een organisme dat iets heeft geleerd." Amelia keek uit over het lichtgevende water, waarop nog steeds brokstukken van de Charleston dreven. "Het blijft zich ontwikkelen. En het wordt intelligenter."

Commander Patterson kwam met moeite overeind. Zijn gezicht was asgrauw. "Hoelang bent u hier al van op de hoogte?"

"Sinds het begin, een paar jaar geleden", antwoordde Erik namens zijn vrouw. "Sinds de gebeurtenissen in Stavanger."

"Stavanger?" Patterson kneep zijn ogen samen. "De ramp met het Noorse boorplatform?"

"Het was geen ramp", zei Amelia zacht. "Het was het begin van een nieuw tijdperk."

De blauwe gloed rond de "Willem van Oranje" begon langzaam te vervagen. Toch wist Erik dat er zojuist iets wezenlijks was veranderd. Het oorlogsschip, een symbool van wereldwijde macht, had laten zien hoe kwetsbaar het was voor een dreiging waartegen geen enkel raketafweersysteem bescherming kon bieden.

"Wat gaat er nu gebeuren?" vroeg een passagier, terwijl hij naar de getraumatiseerde overlevenden keek.

"Nu", zei kapitein Vos, terwijl hij koers zette naar Southampton, "brengen we deze mannen eerst in veiligheid. Daarna zal de wereld er anders uitzien."

De blauwe gloed rond de "Willem van Oranje" trok langzaam weg terwijl het schip zich verwijderde van de plek waar de Charleston was gezonken. Amelia bestudeerde nadenkend het patroon in het water om hen heen: de gloed had een soort beschermende ruimte rond de composietromp afgebakend, bijna alsof … "Het lijkt er haast op", mompelde ze, "dat het Thompson-complex ons heeft willen beschermen."

Kapitein Vos, die net de coördinaten voor de koers naar Engeland instelde, onderbrak zijn werk. "Ons beschermen? Bedoelt u dat dat ding over intelligentie beschikt?"

"Over intelligentie niet. Maar het maakt wel onderscheid." Amelia

wees naar het water rondom hen. “Het heeft een afgebakende ruimte rond ons schip gevormd en ons actief gescheiden gehouden van de plek waar de concentratie het hoogst was.”

De jonge matroos die ze als eerste hadden gered, ging rechtop zitten, nog altijd rillend en in een deken gewikkeld. “Mevrouw, mag ik u iets vragen? Bent u wetenschapper?”

“Ik ben marien bioloog”, antwoordde Amelia behoedzaam.

“Dan kunt u ons misschien helpen om te begrijpen wat er is gebeurd.” De matroos trok de deken steviger om zich heen. “Wij waren niet het eerste schip. Er zijn proeven uitgevoerd. Onder strikte geheimhouding.”

Erik spitste zijn oren. “Wat voor proeven bedoelt u?”

“Met aangroeiwerende coatings. Nieuwe samenstellingen die ons tegen dat spul daar moesten beschermen.” De matroos wees naar het lichtgevende water. “Het Pentagon had een bedrijf uit Californië ingeschakeld. Daar ging veel geld naartoe, en alles bleef volledig geheim.”

“Een bedrijf?” Kapitein Vos draaide zich bij het stuurwiel naar hem om. “Welk bedrijf was dat?”

“Dat weet ik niet zeker. Alle informatie viel onder de geheimhouding.” De matroos wreef in zijn ogen. “Maar commander Patterson heeft een keer een naam genoemd … iets met Bergen.”

“Was het GreenLand Bergen? Of Green-Berg Mining?”

“Dat zou kunnen. Het klinkt me bekend in de oren.” De matroos knikte. “Ze hebben speciale coatings op onze romp uitgeprobeerd. Die moesten ons tegen het Thompson-complex beschermen.”

“Het Thompson-complex?” Vos keek Amelia scherp aan. “Dus wat we daar zojuist hebben gezien, is een vorm van het Thompson-complex?”

Amelia verstijfde bij die vraag. “Dat is de wetenschappelijke naam die we ervoor gebruiken.”

“Naar wie is het genoemd?” Vos sprak zachter en luisterde nu met nog meer aandacht.

“Naar de wetenschapper die het heeft geïdentificeerd”, antwoordde Erik, voordat zijn vrouw iets kon zeggen.

Vos bleef Amelia geruime tijd aankijken. Toen vroeg hij: “En uw meisjesnaam was, als ik vragen mag …?”

“Thompson”, zei Amelia met zachte stem. “Amelia Thompson.”

Het drong zichtbaar tot Vos door. “Mijn god. U … U heeft dat ding

ontdekt. U bent de Thompson naar wie het Thompson-complex is vernoemd."

"Ik heb het geïdentificeerd", corrigeerde Amelia hem.

De matroos bleef haar aanstaren. "Dan begrijpt u wat dit precies is."

"Het is een symbiose van bacteriën en kwallencellen, ontstaan doordat op grote schaal CO_2 in olievelden is geïnjecteerd." Amelia sprak met de nauwkeurigheid van iemand die haar ontdekking al honderden keren had moeten toelichten. "Een onbedoelde evolutionaire ontwikkeling, veroorzaakt door de vernietiging van het milieu."

"Die proeven", zei de matroos ineens. "De coatings deden hun werk, maandenlang. We zijn zonder problemen door wateren gevaren waarin het organisme aanwezig was."

"Wat is er daarna dan gebeurd?"

"De coatings werden afgebroken. Ze werden poreus, alsof het Thompson-complex had geleerd hoe het die bescherming kon omzeilen." De matroos schudde zijn hoofd. "Commander Patterson zei dat het wel leek of het organisme in staat was om te leren."

Amelia en Erik wisselden een blik waarin hun wederzijdse ongerustheid duidelijk werd. Het bevestigde waar ze het meest voor hadden gevreesd: het Thompson-complex bleef zich ontwikkelen. "Waarom was uw schip vandaag hier?" vroeg Amelia, die daarmee tot de kern van de zaak kwam.

"Om uw schip te inspecteren", antwoordde de matroos zonder omwegen. "Het Pentagon wilde begrijpen waarom composietschepen niet worden aangetast. Ze hebben ons hierheen gestuurd om uw schip nauwkeurig te onderzoeken."

"We wisten dat de coatings het niet meer hielden", zei Patterson met een holle stem.

"De leiding wist het. Maar niemand wilde toegeven dat honderd miljard dollar aan staal op het punt stond in schroot te veranderen. Dus stuurden ze ons hierheen … om te zien of misschien, heel misschien, het probleem vanzelf zou verdwijnen."

Vos lachte zonder enige vrolijkheid. "En nu zijn ze in plaats daarvan hun kostbaarste bezit kwijtgeraakt."

"Wat bedoelt u met bezit?"

"Een torpedobootjager van honderdvijftig meter lang, die in acht minuten is vernietigd", zei Erik.

Patterson staarde naar het water rond het schip, dat nog zwak oplichtte. “Bedoelt u dat … dat het overal aanwezig is?”

“Deze agressieve variant niet. Maar het organisme breidt zich wel uit”, bevestigde Amelia. “En het wordt steeds sterker.”

“Dan zijn alle schepen van staal …”

“Achterhaald”, maakte Vos zijn zin af. “Welkom in de nieuwe wereld, commander. Uw schip was misschien gebouwd van het beste staal ter wereld, maar dat heeft u niet kunnen redden.”

De “Willem van Oranje” voer onder zeil door de besmette wateren, op weg naar Southampton en vervolgens verder naar Amsterdam, zonder te worden aangetast door de dreiging die zich in de oceaan ophield.

“Mevrouw Thompson”, zei Vos zacht, waarbij hij bewust haar meisjesnaam gebruikte. “Wat heeft u daar op de wereld losgelaten?”

“Niets”, antwoordde Amelia, terwijl ze uitkeek over het donkere water. “Ik heb het niet geschapen. Ik heb het alleen maar ontdekt.”

HOOFDSTUK 1
VLUCHT

Een dichte mist hing over de moerassen van de Everglades in het zuiden van Florida. Jake Morrison controleerde voor de derde keer hoeveel brandstof zijn Douglas DC-3 aan boord had en veegde het zweet van zijn voorhoofd. De extra tanks in het vrachtruim roken naar avgas en roest. Ideaal was het niet, maar voor een oversteek van de Atlantische Oceaan met dit oude toestel kon hij er niet buiten.

"Dertien uur brandstof op de gunstigste vlieghoogte", mompelde hij, terwijl hij cijfers op zijn toch al met olie besmeurde checklist krabbelde. "Veertien als de wind meewerkt. Zonder bijtanken redden we het niet." Dertien uur boven de Atlantische Oceaan, dertien uur met alleen zichzelf als gezelschap. Jake vond het geen bijzonder aantrekkelijk vooruitzicht.

De oude Douglas stond al een uur op de verlaten landingsbaan te wachten. Tussen de betonplaten groeide onkruid; een verkeerstoren was er niet, evenmin als baanverlichting. Er lag alleen een strook beton tussen de cipressen en het moerasgras. Jake kende een paar van zulke banen in Florida. Het waren overblijfselen uit de jaren veertig, toen de Everglades nog werden gebruikt voor trainingsvluchten en transport. Tegenwoordig leenden ze zich uitstekend voor vluchten die nergens officieel geregistreerd hoefden te worden.

Zijn vliegeniersjack spande om zijn buik. Hij was te zwaar. De "Top

Gun-piloot" voor wie hij graag wilde doorgaan, bestond alleen in zijn eigen verbeelding. "Maar vliegen kun je nog. Dat is tenminste iets", mompelde hij.

Koplampen drongen door de mist heen. Jake hoorde banden over het grind knarsen, gevolgd door het dichtslaan van portieren. Rico Valdez kwam uit de nevel tevoorschijn, met achter zich acht gestalten die rugzakken en koffers droegen. "Precies op tijd." Rico drukte Jake een envelop in de hand. "Zoals we hadden afgesproken."

Jake voelde het gewicht van de biljetten zonder ze te tellen. Rico was betrouwbaar; hij had geen reden om het bedrag te controleren. "Acht passagiers, zei je?"

"Twee gezinnen, een zakenman en een journaliste." Rico wees naar de groep die in de mist bijeenkwam. "Ze hebben allemaal geldige papieren voor Portugal."

"Als die papieren maar echt zijn."

"Echt genoeg voor waar ze voor dienen." Rico stak een sigaret op. "Je hebt een uur voorsprong. Daarna loop je het risico dat je een patrouille van de kustwacht tegenkomt."

Jake knikte en bekeek zijn passagiers. Onder hen was een gezin met twee kleine kinderen; de vader hield een laptoptas voor zich alsof die hem enige bescherming bood. Het tweede gezin bestond uit een ouder echtpaar met een tienerdochter die nors voor zich uit keek. De zakenman stond wat apart en sprak zachtjes Spaans in zijn telefoon. En dan was er de journaliste …

Ze viel hem meteen op. Klein, donkerharig, een jaar of vijfendertig. Met haar donkere hoornen bril, haar pagekapsel en haar coltrui deed ze hem aan iemand denken. Hij zocht even naar de naam. Natuurlijk: Velma Dinkley, alsof ze zo uit "Scooby-Doo" was gestapt, de tekenfilmserie waar hij als kind zo graag naar keek. Maar haar blik schoot voortdurend heen en weer, alsof ze zocht naar een plek om te schuilen of een route om te ontsnappen.

"Iedereen aan boord, nu!" Jake opende de zijdeur van de DC-3. "De bagage gaat naar achteren, jullie gaan naar voren. En tot we vertrokken zijn, wil ik geen onnodig gepraat."

De gezinnen klommen zonder te protesteren het kaal ingerichte transportvliegtuig in. De zakenman bleef in zijn telefoon mompelen, tot Jake hem met een veelbetekenende blik duidelijk maakte dat hij dat

ding moest opbergen. “Je weet toch dat ze je daarmee kunnen opsporen?” zei hij tegen de man.

De journaliste bleef bij de ingang staan. “Hoeveel brandstof heb je aan boord?”

“Genoeg om ons daar te krijgen.” Jake controleerde of de extra tanks goed vastzaten.

“Dat is geen antwoord. Een DC-3 heeft een bereik van ongeveer 2400 kilometer. Naar de Azoren is het meer dan 5000 kilometer. Je hebt dus extra tanks meegenomen. Hoeveel precies?”

Jake onderbrak zijn werk en bekeek haar wat aandachtiger. “Rekenen kun je in elk geval.” Precies zoals Velma, dacht hij bij zichzelf.

“Ik ben journaliste. Techniek was mijn vakgebied”, zei ze, terwijl ze hem een hand gaf. “Maria Santos.”

“Jake Morrison.” Hij schudde haar hand en merkte hoe stevig ze teruggreep. “We maken tussenstops op de Bahama’s en op Bermuda om bij te tanken. Wat voor techniek bedoel je?”

“Vroeger schreef ik over luchtvaart. Tegenwoordig over andere zaken.” Maria bekeek de extra tanks met belangstelling. “Het is geïmproviseerd, maar het werkt. Je hebt dit al eerder gedaan.”

“Een paar keer, inderdaad.” Jake zette de spanband vast. “Twee tussenstops om te tanken, met in totaal dertien uur in de lucht.”

“De Bahama’s?” Een van de vaders keek ongerust op. “Is dat niet gevaarlijk?”

“Minder gevaarlijk dan hier blijven.” Jake controleerde de gordels van de passagiers. “Rico heeft jullie toch verteld wat er gebeurt als ze jullie te pakken krijgen?”

Niemand zei iets. De kinderen keken hun ouders met grote ogen aan. Ze begrepen niet helemaal wat er aan de hand was, maar voelden de angst wel aan.

Maria ging op de stoel achter de cockpit zitten. “Wat voor bevoegdheden heb je als piloot?”

“Je wilt wel erg veel weten. Ik heb een commercieel vliegbrevet, met bevoegdheden voor instrumentvliegen en meermotorige toestellen.” Jake startte de linkermotor. De stermotor sloeg hoestend aan en ging vervolgens over in zijn vertrouwde gebrom. “Twintig jaar ervaring, waarvan vijftien in de burgerluchtvaart.”

“En wat deed je die andere vijf jaar?”

"Toen vloog ik bij de luchtmacht." Jake startte de rechtermotor. "Maar die tijd heb ik achter me gelaten."

"Waarom ben je daar weggegaan?"

Jake zweeg en richtte zijn aandacht op de instrumenten. Deze Velma bleef maar vragen op hem afvuren. Hij wist niet of het hem ergerde of juist beviel. De olietemperatuur leek normaal, voor zover hij die kon aflezen. Waarschijnlijk stonden ook de cilindertemperaturen in het groen en bleef de brandstofdruk constant. De DC-3 was oud, maar je kon erop vertrouwen. Net als op hemzelf, hield hij zichzelf voor.

"Waarom heb je de luchtmacht verlaten?" vroeg Maria met zachte stem.

"We waren het niet met elkaar eens", zei Jake, terwijl hij de motoren liet warmdraaien. "Over wat vaderlandsliefde precies inhoudt."

"Ik begrijp het." Maria pakte een klein notitieboekje en schreef iets op. "Vervoer je daarom nu vluchtelingen?"

"Velm… eh, Maria, je stelt wel erg veel vragen."

"Wilde je me net Velma noemen?"

Jake voelde dat hij rood werd. Hij wist even niet wat hij moest zeggen; ze had hem betrapt.

Ze hielp hem uit zijn verlegenheid. "Maak je geen zorgen. Je bent niet de eerste die me Velma noemt."

Jake voelde hoe de andere passagiers naar hem keken. Wat ze ook van hem dachten, wat kon het hem schelen? De oudere vader knikte langzaam. De tienerdochter staarde door het kleine raampje naar buiten. De zakenman had zijn telefoon opgeborgen en zat met zijn handen gevouwen.

"Heeft iedereen nu zijn gordel om?" Jake keek nog een laatste keer de cabine in. "We kunnen behoorlijk wat turbulentie verwachten."

Hij liet de DC-3 naar het verste uiteinde van de landingsbaan rollen. De mist hing nog steeds dicht boven de Everglades en de vochtige lucht zou het opstijgen bemoeilijken. Bij iedere beweging van het toestel voelde Jake het extra gewicht van de brandstoftanks en de passagiers.

"Kom maar naar voren." Hij wees naar de stoel van de copiloot. "Als er iets misgaat, kan ik iemand gebruiken die begrijpt wat de instrumenten aangeven."

Maria klom de cockpit in. Door haar stevige postuur kostte het haar

enige moeite om op de stoel te komen. Met haar en mij samen hebben we in elk geval genoeg gewicht in de neus, dacht Jake, maar hij hield zijn mond. Haar blik ging meteen over het instrumentenpaneel; geen meter of schakelaar leek haar te ontgaan.

"Heb je toestemming om op te stijgen?" Ze zag dat Jake de radio en de transponder uitgeschakeld had gelaten.

"Maria, dit is geen vlucht zoals die in het handboek staat. Zulke vluchten maken we hier niet." Jake schoof de gashendels zonder aarzelen naar voren. "Niemand ziet ons."

De motoren brulden terwijl het toestel zich door de drukkende, vochtige lucht werkte. De DC-3 rolde traag over het hobbelige beton en kwam tergend langzaam op snelheid. Jake merkte hoeveel moeite het overbeladen vliegtuig had om vaart te maken.

"Wat is onze snelheid?"

Maria las de snelheidsmeter af. "Tachtig knopen."

"Normaal gesproken komen we bij 95 knopen los." Jake hield het stuur stevig vast en wachtte tot hij voelde dat het kon. "Met dit gewicht moeten we 105 knopen halen."

Het beton schoot onder hen door. De bomen aan het einde van de baan kwamen onrustbarend snel dichterbij. Jake trok voorzichtig aan het stuur, maar voelde dat de DC-3 nog niet van de grond wilde komen.

"Honderd knopen", zei Maria, die de instrumenten bleef volgen.

"Kom op, je kunt het." Jake sprak zijn vliegtuig toe als een koppig paard dat niet vooruit wilde.

Bij 107 knopen kwam de DC-3 eindelijk los van de grond. Het toestel klom met moeite over de boomtoppen en won maar langzaam hoogte. Jake hield zijn adem in tot ze veilig boven het moeras hingen.

"Dat scheelde niet veel." Maria ontspande en zakte terug in haar stoel.

"Vochtige lucht zorgt voor minder draagkracht. En dan nog ons overgewicht." Jake besefte dat hij zich ongelukkig had uitgedrukt. Maria keek hem met grote ogen aan. "Eh, mijn overgewicht bedoel ik." Hij stelde vervolgens de trim bij en zette de stijgvlucht voort. "Maar we zijn in de lucht."

Langzaam klommen ze naar kruishoogte. De mist trok op en onder hen waren de lichtjes van de Florida Keys te zien. Maria volgde de

instrumenten met de aandacht die je van een ervaren copiloot zou verwachten.

Na twintig minuten wees ze naar een meter op het paneel. “De oliedruk. Bij de linkermotor.”

Jake volgde haar blik. De wijzer was van het groene naar het gele gebied gezakt en leek nog verder te dalen. Helemaal goed kon hij het niet zien. Hij beperkte zich daarom tot een enkel woord. “Verdomme.”

“Hoe ernstig is het?” Maria keek toe terwijl Jake tegen de meter tikte.

“Nog niet kritiek, maar het gaat wel de verkeerde kant op.” Jake vond dat hij het afdoende had uitgelegd. Op de een of andere manier maakte Velma hem nerveus. Hier voorin, naast hem in de cockpit, kon ze alles zien wat hij deed en wat hij naliet. “Je hebt er oog voor. De meeste mensen zouden dit niet hebben opgemerkt.”

Maria keek hem aan. “Kon je het zelf niet aflezen?”

Jake haalde zijn schouders op. “Wat zal ik zeggen? Ik ben moe. Het is een lange vlucht.”

“Ik heb aan Columbia University technische journalistiek gestudeerd.”

Jake was onder de indruk. Dat verklaarde waarom Maria zoveel van de materie wist. “Waarom ben je dan iets anders gaan doen?”

Maria zweeg even en keek naar het water dat zich eindeloos onder hen uitstrekte. “Ik wilde over meer schrijven dan alleen techniek. Machines zijn eerlijk. Mensen zijn dat niet. Toen vond ik dat nog interessant.”

Boven de open Atlantische Oceaan daalde de oliedruk verder. Jake probeerde verschillende mengselinstellingen uit, terwijl Maria de motorwaarden noteerde en berekeningen maakte. “Probeer het mengsel nog iets armer te zetten.” Ze wees naar de mengselregelaar.

Jake paste de instelling voorzichtig aan. De oliedruk leek zich enigszins te stabiliseren.

“Dat lijkt te helpen. Hoe weet je dat?”

“Ik heb een artikel geschreven over langeafstandsvluchten in de jaren dertig. De piloten uit die tijd moesten veel improviseren.”

“Je weet dus echt het nodige van vliegtuigen.”

"Ja, al begrijp ik van andere zaken lang niet zoveel."

"Wat bedoel je daar precies mee?"

"Daar kwam ik achter toen ik van de technische journalistiek overstapte naar de politieke."

"Dat je er niets van begrijpt, bedoel je?"

Maria lachte even. "Dat ook. Maar die overstap heeft niet goed uitgepakt."

Jake begreep wat ze bedoelde. "Je hebt over de verkeerde mensen geschreven."

Maria haalde diep adem. Nu leek ze nerveus te worden, dacht Jake. "Ik heb de banden tussen onze regering en het bedrijfsleven onderzocht. Dat leverde veel materiaal op, maar voor mij persoonlijk was het een bijzonder onverstandig idee. Corruptie in de energiesector, betrekkingen tussen politici en grote bedrijven." Haar stem klonk nu hard. "Zaken die bepaalde mensen liever verborgen hadden gehouden."

"En daarom zit je nu hier."

"Daarom zit ik hier." Maria keek achterom, naar de cabine waar de andere passagiers zaten te dommelen. "Net als jij. We zijn allebei gevlucht voor corruptie, al ging het om verschillende vormen."

Jake knikte. "Jij voor corruptie in de politiek, ik voor corruptie binnen de luchtmacht."

"Wat is er met je gebeurd?"

Jake werd opnieuw nerveus. Moest hij haar nu zijn hele levensverhaal vertellen? Tegelijk begon hij vertrouwen te krijgen in deze ongewone vrouw die hem aan Velma deed denken. Dus praatte hij toch verder. "Ik heb geweigerd een bevel uit te voeren." Zijn stem klonk vlak. "Mijn superieuren konden dat niet waarderen."

"Wat voor bevel was dat?"

Jake zweeg even. "Een bevel dat je dwingt om te kiezen tussen je geweten en je loopbaan."

"En je hebt voor je geweten gekozen."

"Ik heb ervoor gekozen zonder werk te komen zitten." Jake controleerde de brandstofmeters, of deed alsof hij ze controleerde. "Hoe je het ook noemt, het resultaat was hetzelfde."

Maria keek hem aandachtig aan. Er was iets aan zijn antwoord dat niet helemaal overtuigde. Maar ze vroeg niet verder. Iedereen aan boord had iets te verbergen. "En nu vlieg je mensen zoals ik het land uit."

“Ik vervoer iedereen en alles, zolang ze me ervoor betalen. Kieskeurig zijn heb ik afgeleerd.” Jake zag dat de oliedruk zich verder stabiliseerde. “Ironisch, vind je niet? ›The Land of the Free‹, het land van de vrijheid, wordt verlaten door mensen die zich te veel vrijheid van denken hebben veroorloofd.”

“Dat is geen ironie. Het is tragisch.” Maria keek naar het eindeloze water onder hen. “Maar misschien hoeft het niet zo te blijven.”

“Denk je dat werkelijk?”

“Op een gegeven moment verandert alles. De vraag is alleen of we het lang genoeg volhouden om dat nog mee te maken.” Maria controleerde de instrumenten opnieuw. “De motor loopt beter. Nassau moeten we kunnen halen.”

“Dankzij jou.” Jake keek even opzij, naar haar. “Je bent een goede copiloot.”

“Jij bent een goede piloot. En een goed mens.” Maria leunde achterover in haar stoel, die onder haar gewicht kraakte. Jake kende dat geluid van de keren dat hij er zelf in had gezeten. “Die beide eigenschappen worden tegenwoordig te weinig gewaardeerd.”

De landingsbaan op Grand Bahama lag verscholen tussen palmbomen en vervallen hangars. Jake zette de DC-3 op de korte asfaltbaan neer en taxiede naar een kleine, provisorische terminal: een schuurtje van golfplaten met een tankinstallatie ernaast. Er stonden al drie mannen in hawaïshirts te wachten. Onder hun losse kleding waren de kenmerkende bobbels van schouderholsters te zien.

“Welkom terug, Morrison.” De man die de leiding had, was mager en droeg gouden kettingen om zijn hals. Hij grijnsde, waarbij een gouden tand zichtbaar werd. “Mooi dagje voor een uitstapje, nietwaar?”

“Tommy.” Jake schakelde de motoren uit en kwam de cockpit uit. “Ik moet de tanks vol hebben, een uur rust en iets te eten.”

“Dat weet ik wel, amigo. Ik heb een paar cheeseburgers voor je liggen. Alleen kost het je vanavond wat extra.” Tommy stak een sigaret op en blies de rook de vochtige tropische lucht in. “Tweeduizend voor de brandstof en om onze mond te houden.”

“Tweeduizend?” Jake fronste zijn wenkbrauwen. “De vorige keer vroeg je vijfhonderd.”

Tommy lachte schamper. “De vorige keer zat de kustwacht ons niet zo op de hielen.” Hij wees naar een van zijn mannen, die onrustig naar de hemel keek. “Sinds die incidenten op de Atlantische Oceaan patrouilleren ze drie keer zo vaak.”

“Wat voor incidenten op de Atlantische Oceaan?” Maria was uit het vliegtuig gekomen en volgde het gesprek. Ze bleef echter op enige afstand staan, alsof ze aanvoelde hoe gevaarlijk de mannen bij de landingsbaan konden zijn.

“Er verdwijnen schepen.” Tommy haalde zijn schouders op. “Oorlogsschepen ook. Daar worden de Amerikanen nerveus van.”

Jake haalde een envelop uit zijn jas en telde de biljetten uit. “Hier heb je tweeduizend. Daarvoor wil ik wel avgas van de beste kwaliteit en geen vragen.”

“Afgesproken.” Tommy wenkte zijn mannen. Die sleepten meteen slangen en pompen naar de DC-3. “Maar schiet op, Morrison. Dit is geen avond om hier lang te blijven hangen.”

Maria liep om het vliegtuig heen en maakte aantekeningen. Ze keek hoe de smokkelaars hun werk deden: vakkundig, maar met haast. “Heeft u problemen met de autoriteiten?” vroeg ze Tommy, terwijl ze volgde hoe zijn mensen de tanks vulden.

“Mevrouw, hier op Grand Bahama hebben we altijd problemen met de autoriteiten.” Tommy keek haar minachtend aan. “Maar de laatste tijd wordt het erger. Te veel vragen over verdwenen schepen en te veel patrouilles.” Hij gooide zijn sigaret op de grond en trapte hem uit. “Volgens de officiële lezing zijn het stormen, piraten of technische mankementen. Officieus weet niemand wat er aan de hand is.”

Jake kwam bij hen staan. “Goed, de tanks zitten vol. We moeten weer verder.”

“Dat lijkt me verstandig.” Tommy keek onrustig naar de hemel. “Een uur geleden vloog hier een helikopter van de kustwacht over. Die komt vast terug.”

Maria hielp de passagiers weer aan boord, terwijl Jake de motoren startte. De gezinnen waren moe, maar ook opgelucht. De eerste tussenstop hadden ze achter de rug; voor hen lag de oversteek van de Atlantische Oceaan.

“Bedankt voor de brandstof, Tommy.” Jake zwaaide door het raam van de cockpit.

“Bedankt voor het geld, Morrison.” Tommy deed een stap achteruit terwijl de DC-3 naar de startbaan taxiede. “En kijk goed uit daar op zee. De Atlantische Oceaan is niet meer dezelfde als vroeger.”

De DC-3 steeg op in de tropische nacht. Jake zette koers naar het oosten, richting open zee. Achter en onder hen verdwenen de lichten van de Bahama’s; voor hen was niets dan duisternis.

“Wat bedoelde hij met die incidenten op de Atlantische Oceaan?”

“Geen idee wat daar speelt.” Jake controleerde zijn navigatie. “Maar als zelfs smokkelaars nerveus worden, is er meestal iets goed mis.”

“Er verdwijnen schepen. Ook oorlogsschepen.” Maria schreef het op in haar notitieboekje. “Daar lijkt me een verhaal in te zitten.”

“Laten we eerst zorgen dat we dit overleven. Daarna kun je verhalen schrijven.” Jake stuurde naar het noordoosten, weg van de Bahama’s. Voor hen lag Bermuda, op krap duizend kilometer afstand, met alleen donker water ertussen.

Twee uur later verschenen de lichten van L.F. Wade International Airport. Jake nam via de radio contact op met de naderingsverkeersleiding en gebruikte daarbij een roepnaam die Rico maanden eerder voor hem had geregeld. Een verveeld klinkende verkeersleider gaf hem toestemming om te landen en stelde verder geen vragen.

“Dit is een echte luchthaven”, merkte Maria op, terwijl ze naar de verlichte landingsbanen onder hen keek.

“Daarom betaal ik hier ook vijfduizend dollar.” Jake landde de DC-3 op de zuidelijke baan, ver van de hoofdterminal. “Voor de brandstof, de landingsrechten en het zwijgen van een grondinspecteur die mijn overbeladen DC-3 niet al te nauwkeurig bekijkt.”

Er stond al een tankwagen klaar. De chauffeur, een magere man in een overall, wenkte Jake naar een afgelegen plek. Er werden geen vragen gesteld en er kwam geen papierwerk aan te pas. Alleen slangen die de man op de tanks aansloot, en contant geld. Jake stapte uit en gaf hem een dikke envelop. “Zoals we hadden afgesproken.”

“Goed u weer te zien, Morrison.” De man telde de biljetten niet na. “U heeft twintig minuten. Daarna moet u hier weg zijn.”

“Begrepen.”

Maria keek vanuit de cockpit toe hoe alles verliep. “Heb je dit contact in de loop van de jaren opgebouwd?”

“In drie jaar tijd.” Jake hield het tanken in het oog. “Het is elke cent waard, zolang niemand al te goed kijkt.”

De passagiers bleven aan boord. Door de ramen zagen ze de felverlichte hoofdterminal, waar gewone lijnvluchten aankwamen en vertrokken. Het was een andere wereld, die voor hen nu buiten bereik lag.

Negentien minuten later taxiede de DC-3 terug naar de startbaan. Jake gaf vol gas en ze stegen op, de nacht in. Ze vlogen naar het oosten, boven de eindeloze Atlantische Oceaan, terwijl onder hen de lichten van Bermuda verdwenen. “Vijfduizend dollar voor twintig minuten”, zei Maria zacht.

“Alles wordt duurder.” Jake stelde de koers naar de Azoren in. “Nog tien uur vliegen tot Ponta Delgada.”

De nadering van de Azoren verliep moeizaam. Atlantische winden gierden met meer dan vijftig knopen over de vulkanische eilanden. Jake moest hard werken om de overbeladen DC-3 met zijn zware besturing in bedwang te houden, terwijl Maria opnieuw de instrumenten voor hem aflas.

“Gaat alles goed?” vroeg ze.

“Het gaat wel.” Jake wreef kort in zijn ogen. “Ik ben alleen moe.”

“Het brandstofniveau in de linkertank daalt sneller dan in de rechter.”

Jake keek nogmaals naar de meter. “Is dat zo? Bij dit licht kan ik het moeilijk zien.”

“Zal ik die meter voor je in de gaten houden?”

“Graag, als je dat niet erg vindt.” Jake stelde het mengsel bij zonder de meter te bekijken. “Ik vlieg toch het liefst op gevoel.”

Maria zei er niets op, maar hield hem daarna aandachtiger in het oog. “Zijwind van links, onder een hoek van 45 graden.” Ze las de windmeter af. “Windstoten tot 60 knopen.”

“Ik voel het wel.” Jake bleef de koers bijstellen terwijl de turbulentie het vliegtuig heen en weer slingerde. “Ja, de Douglas vindt dit maar niks.”